

Lancering platform voor aanplant bomen

Zet CO₂-footprint op nul

Het nemen van klimaatmaatregelen kan rekenen op veel draagvlak. Steeds meer burgers en bedrijven willen zelf hun bijdrage aan de CO₂-uitstoot verminderen, maar hoe? Een nieuw initiatief biedt hen een even simpele als doeltreffende oplossing: bomen planten.

JAN DE GRAAF

Gangmaker achter het bomeninitiatief is Camille van Gestel, samen met hoofdredacteur Maurits Groen van MilieuMagazine, oprichter van WakaWaka. De Nederlandse sociale onderneming biedt al een aantal jaren met succes duurzame oplossingen voor licht en stroom in armoedegebieden. Nu start de ondernemer Nanook, een platform waar mensen meer dan hun volledige CO₂-footprint kunnen compenseren. De wijze waarop is verrassend, namelijk door het aanplanten van bomen.

Maak het klein

Het platform maakt het mogelijk dat iedereen zelf verantwoordelijkheid neemt. “Nu wordt men alsmaar gebombardeerd met de boodschap dat alles anders moet. Het hele systeem moet om. Ook al is dit waar en noodzakelijk, een gevolg is wel dat men - in plaats van naar zichzelf - continu naar andere actoren kijkt. Dat weerhoudt veel mensen ervan om zelf in beweging te komen.” Van Gestel is nagegaan hoe dat komt. “Als eerste rolt de perceptie van de mensen uit de bus. Men denkt dat het ongeloflijk duur is om de eigen CO₂-footprint te compenseren. Mensen hebben echt geen idee. Niet wat hun footprint is en niet over wat het kost om die te compenseren. Door

Camille van Gestel: “Gedragsverandering is het moeilijkste wat er is”

de omvang van het klimaatprobleem denkt men blijkbaar dat het wel heel duur zal zijn. Gemiddeld schat men in dat de compensatie van een jaar persoonlijke CO₂-emissies zo'n € 5.000 per persoon moet gaan kosten. De werkelijke kosten bedragen een fractie van dit bedrag. Iedereen kan met het planten van bomen voor slechts € 0,35 per dag klimaatpositief door het leven gaan, dat is

rond de 125 euro per jaar. Zo simpel is het. We planten zelfs iets meer dan strikt noodzakelijk zodat je onder aan de streep meer CO₂ uit de lucht haalt dan je in een jaar veroorzaakt. Mensen staan hiervoor open, daar ben ik inmiddels van overtuigd.”

Verandering van gedrag

Nanook gaat het massaal aanplanten van bomen faciliteren. “We gaan het verschrikkelijk eenvoudig maken om op deze manier de volledige individuele CO₂-emissie te compenseren.” Van Gestel benadrukt een ander pluspunt: iedereen snapt bomen. “Op school leert men al dat de bladeren CO₂ uit de lucht omzetten in zuurstof.” Het planten van een boom spreekt volgens hem dan ook direct tot de verbeelding. Tegelijkertijd gaat hier een signaal vanuit. “Je toont immers bereidheid om persoonlijk iets te doen aan je eigen bijdrage aan het klimaatprobleem. Zie het als het nemen van een eerste dremfeltje om stapsgewijs steeds verantwoordelijker beslissingen te nemen. Gedragsverandering is namelijk het moeilijkste wat er is. Neem je te grote stappen, dan beklijft het niet en vervalt je weer in oud gedrag. Daarom is iets als het vervangen van het plastic zakje in de supermarkt zo belangrijk. Of klimaatneutrale melk. Zo zijn er allerlei oplossingen al voorhanden zonder dat het

FOTOS: EDEN REFORESTATION PROJECTS

merendeel van de bevolking er gebruik van maakt. Men kan hier veel beter over worden geïnformeerd.”

Binnenvetters

Maar is hij niet de zoveelste in de rij? Er zijn immers al meerdere organisaties die de bomenroute bewandelen om CO₂ te compenseren? “Dat klopt. Het vreemde is alleen dat ik vrijwel niemand ken die dat doet.” De reden is volgens hem dat huidige bomenplantinitiatieven te weinig naar buiten treden. “Van iedere euro wordt het overgrote deel besteed aan het planten van bomen. Wat overblijft is voor salarissen en dan rest nog een relatief klein bedrag voor communicatie. Dat is ontzettend jammer.” Om zijn punt duidelijk te maken, wijst Van Gestel op de aanpak van grote merken als Nike en Apple. “Iedereen kent ze. Dat komt omdat topmerken flinke bedragen aan marketing besteden. Ik wil daarvan leren. Alleen wil ik met Nanook de reclame euro’s inzetten voor een beloning in bomen om een ‘inktvlekwerking’ te veroorzaken. Wanneer je een vriend of familielid uitnodigt voor Nanook, dan mogen die namens jou direct tien bomen extra laten aanplanten en zelf krijg je ook nog eens twintig extra bomen als beloning. Daarmee stimuleer je de deelnemers automatisch om het verhaal te vertel-

*‘Voor € 0,35 per dag
 gaat iedereen
 klimaatpositief door
 het leven’*

len. Zo krijg je een versnelling en genereer je zelf veel meer impact. Je kunt op deze manier dus ook je historische CO₂-footprint compenseren. Gewoon door je netwerk te enthousiasmeren je voorbeeld te volgen.”

Versnellers

Aan zijn initiatief zit wel een nadeel: bomen groeien langzaam, terwijl de klimaatproble-

matiek acuut om maatregelen vraagt. Daar is rekening mee gehouden. “We attenderen de deelnemers op allerlei aanvullende mogelijkheden om veel sneller de CO₂-uitstoot te verminderen”, vertelt de ondernemer enthousiast. “Denk aan de massale introductie van schone cookstoves. Deze superslimme kooktoestellen besparen tot 80% biobrandstof. Bovendien voorkomens ze longaanandoening als gevolg van het inademen van houtrook. Ze werken zelfs op bioafval wat anders opgefikt zou worden. Dubbele winst dus. Zo’n twee miljard mensen wereldwijd koken nog altijd op open vuur. Een top cookstove kan kostenefficiënt tot wel vijf ton CO₂ per jaar aan uitstoot voorkomen, ongeveer de helft van de footprint van de gemiddelde Nederlander. Met dit soort oplossingen zorgen we nog sneller voor een

afname van het CO₂-gehalte in de atmosfeer dan bomen dat doen. Dit werkt immers direct, terwijl bomen eerst moeten groeien. Snelheid is absoluut geboden om het klimaatprobleem beheersbaar te houden.”

Voedselbossen

Het mooiste zou natuurlijk zijn om de bomen in je eigen achtertuin te planten. “Helaas gaat dat niet op grote schaal gebeuren”, zegt Van Gestel gedeceerd. “Bomen planten en arbeidsloon hangen namelijk heel nauw samen, waardoor er in ons land met de inbreng van de deelnemers veel minder geplant kan worden. Het is dus veel effectiever om de bomen in lagelonenlanden te planten.” Maar er is nog een andere reden waarom hij hiervoor kiest. “Juist in deze landen worden de effecten van klimaatverandering het hardst gevoeld. Denk alleen al aan de toenemende droogte. Daarom planten we de bomen met boeren die nu eenmaal of hooguit tweemaal per jaar een oogst hebben, al dan niet succesvol. Die krijgen een aantal jaren training in het onderhouden van een voedselbos met onder andere noten- en fruitbomen. Het betekent dat ze maandelijks kunnen oogsten. Dit geeft voedselzekerheid en een duurzame bron van inkomsten. Een hele community is daarbij gebaat.” Om dit onderdeel van Nanook te realiseren, is Van Gestel in zee gegaan met een aantal NGO's met de nodige ervaring op dit gebied. “Gezamenlijk hebben ze al zo'n 700 miljoen bomen geplant.”

Klimaatpositief

Van Gestel verwacht overigens dat ook de deelnemers al snel meer willen doen. “Het laten aanplanten van bomen is immers pas-

‘Platform biedt ook oplossingen om heel snel CO₂-uitstoot te voorkomen’

sief, terwijl men aanvullend zelf veel meer kan doen.” Via Nanook gaat hij hen hier de helpende hand bij bieden. “Maandelijks ontvangen de deelnemers een nieuwsbrief vol met leuke en betaalbare oplossingen om stap voor stap de eigen CO₂-uitstoot verder te verminderen. Op weg naar een ‘low-emission-lifestyle’. Verder komen er verhalen in over de boeren in Afrika, Midden-Amerika en Azië die door de bomenprogramma's geholpen worden aan een duurzame bron van inkomsten en voedselzekerheid.” Aandacht krijgt zeker ook het visueel aantrekkelijk en interactief maken van het platform.

“Het moet leuk worden om mee te doen en om er over te praten.”

Uitrol platform

De eerste reacties uit zijn netwerk geven Van Gestel vertrouwen dat het gaat werken. “Ik ben al in gesprek met meerdere bedrijven, waaronder een pensioenfonds en een verzekeraar. Als zij met hun personeel en hun klanten instappen, maakt Nanook een geweldige start. Deze launching partners fungeren als katalysator voor anderen. Het kan dan heel, heel hard gaan en dat is ook nodig!” Daarnaast wil hij MKB-bedrijven benaderen met de vraag of zij deze mogelijkheid aan hun medewerkers willen aanbieden. “Al dan niet geheel of gedeeltelijk vergoed door de werkgever.” Zo verwacht hij veel personeelsleden van MKB-bedrijven enthousiast te krijgen voor zijn platform. “Hoe mooi is het om op zo'n simpele manier de eigen medewerkers klimaatpositief te maken voor slechts € 0,35 per dag? Je hebt het dan over nog geen tientje per maand.” Nanook is inmiddels een BV geworden en wordt zo snel mogelijk ook een B-corps. Van Gestel begint in Nederland en gaat het stap voor stap mondiaal introduceren. “Daarom is de website vanaf de start tweetalig.” Naar aanleiding van een paginagroot artikel in het Financieel Dagblad is recent al een landingspagina van de site live gegaan. “Hierop kan men aangeven interesse te hebben. Nog voor de zomer vindt de lancering van het platform plaats. Heel spannend.” ●●●

● Meer weten?

Ga naar www.nanook.earth

